

שיעורי חינוך

פונעם ראש ישיבה שליט"א

פראקטישע עצות און הרהרות פאר עלטערן, מלמדים, מחנכים און מחנכות

פרשת בהר - ל"ג בעומר
שנת תשפ"ד

גליון
ס"א

שיעורים אין חינוך

מיטוואך פרשת בשלח, שנת תשפ"ג

• קינדער הערן אלעס אויס

זאגט נאכאמאל פאר די קינדער: "טייערע קינדער, דער אייבערשטער איז דא!"

בפרט די אידישע ווייבלעך, די נשים צדקניות, וואס געבן זיך אונזעך צו זיין מיט אידישע קינדער, פאר זיי איז עס נישט גרינג, מען קען ווען זיין אויפ'ן קאזשט און קלאצן א האלבע טאג און נאכדעם ארויסגיין שאפינג (איינקויפן), [די מענער מיינען אז שאפינג איז א מצויאות'דיגע זאך, פאמאט איז עס נישט א זאך וואס מען טוט, איין מאל א יאר קויפט מען א שייכל און א קליידל, אלע אנדערע מאל גייט מען סתם ארום אין געשעפטן...] עס איז גרינגער צו קענען קומען און גיין, און די נשים צדקניות די ערליכע ווייבלעך זיין מיט אידישע טעכטער און לערנען מיט זיי.

וואס גייט זיין אין צען יאר ארום?

מען דארף אלץ טראכטן וואס גייט זיין אין צען יאר ארום מיט דעם קינד? דאס קינד גייט שוין האבן נאך צען אנדערע מלמדים נאך מיר, ער גייט שוין גארנישט האבן מיט מיר, ער גייט שוין זיין א אינגערמאן, וואס גייט יא בלייבן פון דאס יאר? דאס ביסל זאמען וואס איך האב איינגעפלאנצט אין די קינדער, די יראת שמים, איך האב גערעדט צו זיי פון די ציצית, פון קושן א סידור, פון שחרית, פון מנחה, פון מעריב, פון נישט ארויסקוקן אינמיטן שמונה עשרה, פון זיך וואשן די הענט, פון זיך נישט קראצן די קאפ, פון זיך אפטייטן די אויגן; יעדע פתח לפי בחינתו, יעדע זאך וואס מען זאגט פאר די קינדער גייט אריין אין זיי.

קינדער הערן אלעס אויס

בשעת דער מלמד און לערערין רעדט, קוקט אויס ווי מען רעדט און מען רעדט און עס איז נישטא צו וועמען צו רעדן, קיינער הערט נישט אויס, קינדער ריין דעם טיש אהער און צוריק, מען דארף אבער וויסן אז זיי הערן יא אויס.

איך ליין יעדע נאכט קריאת שמע מיט מייע קינדער [דער ראש ישיבה שליט"א האט צוגעלייגט: עס זענען דא שטייבער וואו די עלטערן טיילן זיך אין וואסאגט, דאס איז מיין וואסאגט און דאס איז דיין וואסאגט... ברוך ה' אז ביי מיר איז נישט אזוי, מיר האבן איין וואסאגט איינעם, נאר עס קומט אויס גרינגער ווען דער טאטע ליינט קריאת שמע מיט די קינדער, דערפאר ליין איך קריאת שמע מיט די קינדער].

ברוך השם אז איך האב א שיינע דירה, [דער ראש ישיבה שליט"א האט געזאגט: איך רוף עס נישט א

אויסגעצייכנטער חתן, ער איז געזיין אין ישיבה אלע זיינע יונגע יארן און געלערנט [אויף די ברוסל'ער חתנים קען מען זאגן "ער האט אויסגעניצט די יונגע יארן", און ווייל ער האט קוים קוים אונגעפאנגען זיינע יונגע יארן, און שוין חתונה געהאט, אזוי ווי דער רבי האט געוואלט מען זאל חתונה האבן יונג]. ווי קען זיין א שענערע זאך פון דעם אז דער שטרענגער מנהל פון תלמוד תורה, זאל זיך אויסוועלן א תלמיד זיינער פאר א חתן פאר זיין טאכטער; עס איז נישטא קיין שענערע זאך פון דעם, און ברוך השם אז דער חתן איז א מלמד דא ביי אונז אין תלמוד תורה.

אן ארבעט וואס בלייבט

יעצט וועלן מיר רעדן אפאר מינוט פאר די מלמדים, און אלע וואס זענען עוסק מיט אידישע קינדער.

ווען איך בין פריער ארויף געגאנגען די טרעפ צו ישיבה, בין איך ארויף געגאנגען צוזאמען מיט מיין חב"ד, א ברוסל'ער חסיד; געווענליך ווען מען גייט ארויף טרעפ קומט מען זאל קרעכצן... האב איך זיך אונגערופן צו מיין חב"ד, דער ברוסל'ער חסיד, "יעדער מוטשעט זיך, עס איז נישטא קיין מענטש בזה העולם וואס זאל זיך נישט מוטשען, אבער וואויל איז דער מענטש וואס עס בלייבט עפעס איבער פון זיין מוטשען! וואויל איז דער מענטש וואס כאפט ארויס גוטע זאכן מיט זיין מוטשען!"

ווי איז דא א בעסערע זאך פון זיין מיט אידישע קינדער!

אונדאי איז שווער צו זיין מיט קינדער, ווייל דער קינד הערט זיך יא צו און דער קינד הערט זיך נישט צו, דער קינד שאקלט די טיש און דער קינד מאכט שפיצלעך, עס גייט אריבער נאך א טאג און נאך א טאג און מען שפירט זיך אויסגעקוועטשט, זאלט עטץ וויסן אז דאס מוטשען דארף בהכרח אריבערגיין אויף יעדן איינעם, און וואויל איז דעם וואס עס בלייבט עפעס איבער פון זיינע שוועריקייטן, די מלמדים און לערערנים לייגן אריין די הייליגע אמונה אין די קינדער, זיי מאכן ליכטיג פאר אידישע קינדער!

די מלמדים און לערערנים פלאנצן אמונה אין די קינדער, מען זיצט מיט זיי און מען זאגט זיי נאכאמאל: "זאגט די הייליגע חומש", "מאד א ברכה", "געב א קוש די מוזה", און מען געבט גוטע ווערטער פאר די קינדער: "דו ביסט אזא טייער קינד", און מען

מיט'ן אייבערשטנס הילף ברענגען מיר אייך א נייע חינוך שיעור וואס דער ראש ישיבה שליט"א האט געגעבן מיטוואך פרשת בשלח, שנת תשפ"ג לפרט קטן, ביי א מסיבת 'שבע ברכות' וואס איז פארגעקומען אין תלמוד תורה היכל הקודש אין וויליאמסבורג יע"א, לכבוד די מחותנים און דער חתן וואס זענען איינגעשטעלט אין די מוסדות.

דער שייכות פון 'שלוש בית' און 'מלמדות'

דער ראש ישיבה שליט"א האט אנגעהויבן: מ'זל טוב חתן פלה! מ'זל טוב מחותנים!

מיר זענען זיך צאמגעקומען ביי א חשוב'ע שבע ברכות. יעדן טאג איז דא א שבע ברכות, אבער יעצט האט די תלמוד תורה אהערגעשטעלט א שיינע שבע ברכות, לכבוד די חשוב'ע מחותנים און חתן וואס זענען איינגעשטעלט אין די מוסדות; ר' מרדכי - איז דער מנהל פון אונזער חדר, דער חתן'ס טאטע - איז איינער פון די חשוב'ע מלמדים ביי אונז אין תלמוד תורה, ער איז א מלמד מומחה אין פתח א' ב', ער לערנט אויס די קינדער צו קענען ליינען און לערנען די הייליגע תורה, אויך דער חתן - איז א מלמד אין חדר.

איך האב געטראכט, אזוי ווי מיר זיין דא אלע מלמדים אינאיינעם, וועט מען אויך אויסניצן דעם געלעגנהייט צו מאכן א שטיקל 'אסיפת מלמדים'. קודם וועט מען רעדן פון די חתן פלה און שלום בית, דערנאך וועט מען רעדן אביסל חיזוק פאר די חשוב'ע מלמדים, זיך אביסל מח' און מחזק זיין מיט די עצות וואס דער הייליגער רבי האט אונז געגעבן.

די ערשטע שייכות וואס עס איז דא צווישן דער נושא פון 'שלוש בית' מיט 'מלמדות' איז זייער פשוט, ווייל מיר קענען נישט האבן א מנהל מיט מלמדים וואס זאלן קומען מיט סבלנות, מיט געדולד צו די קינדער, נאר אויב די ווייב איז מחזק און מעודד; נאר אויב 'מלמדות' איז ארויף געקוקט אין שטוב, קען מען קומען צו די קינדער מיט הארץ און נשמה, קומט אויס אז דורך 'שלוש בית' קען מען מחנך זיין אונזערע קינדער.

דער ראש ישיבה שליט"א אריין אין א שמועס וועגן שלום בית און נאך ענינים.

דערנאך האט דער ראש ישיבה שליט"א ממשיך געווען: ברוך השם, אונזער חתן איז אן

• קינדער הערן אלעס אויס

טאטע מאמע האבן נישט קיין שמחה, זיי זענען צוויי טריקענע מענטשן, יעדער איינער איז פארנומען מיט זיינע זאכן, דער טאטע איז פארנומען צו מאכן געלט, און די מאמע איז פארנומען מיט אירע דאקטוירים, מיט אירע געזונטהייט זאכן.

עס איז דא שטיבער וואס עסן נישט קיין 'מילכיגס' ווייל אויב מען עסט מילכיגס גייט די וועלט צוזאמפאלן... אויך עסט מען נישט 'ווייסע ברויט', ווייל מען וואשט דאך עס מיט בליטש (שענדליכע זיך), און אויב מען עסט עס גייט די לבנה אראפפאלן... אויך עסט מען נישט 'ווייסע רייז' [דער ראש ישיבה שליט"א האט זיך אנגערופן פאר א ווערטל: אויב איר וועל קומען צו דיר אינדערהיים אלס גאסט, זאלסטו מיר ספעציעל מאכן די ווייסע רייז, וואס איז נישט געזונט...]

אדער איז דער טאטע פארנומען מיט אויסהערן 'שפעקולאציעס', היינט זענען דא מענטשן וואס זענען שוין נישט פארנומען מיט געלט, נאר די קאפ איז פארנומען אויסצוהערן 'שפעקולאציעס', דער פח הדמיון ארבעט גאר שטארק, נעקטן האט דער פֿרעזידענט פון אמעריקע געזאגט אין די נייעס "די וועלט זאל זיך אויפֿוועקן! קליימעט טשענדזש און גלאובל ווארמינג (דאס מיינט, דער טויש פון די וועטער) איז א גרעסערע סכנה ווי אן אטאם באמבע... און די רויטער פון די קארס און פֿלעסטיק בעגס זענען א סכנה פאר די וועלט!" זעסטו שוין וואו מען האלט, און מענטשן הערן דאס אויס און איינמאל מען גייט אריין אין דעם קען מען שוין נישט מאכן קיין חינוך הבנים, ווייל דו זעסט שוין נישט קיין קינדער, דו זעסט שוין נאר בלוט, און ביינער און אידן ווייס נישט וואס...

די יונגע נשמה'לע קומט אין חדר און זעצט זיך אנוועק, ער וויל נישט קיין חצפה, ער האט פשוט נישט קיין היים, ער ווארט אז דער מלמד זאל אים זאגן "א גוט מארגן", און אים נאכאמאל געבן א גוט ווארט, און נאכאמאל אויסלערנען ווי אזוי צו זיצן, און נאכאמאל אויסלערנען אז ווען א רבי רעדט קען מען נישט רעדן.

המשך מיטן אייבערשטנס'ס הילף קומענדיגע וואך

כמה, מען קען יעצט אלעס טון, מען קריכן אויפֿן דאך, ווייל דער ראש ישיבה זאגט אז מען הערט סיי ווי אויס; מען דארף כאפן דעם מיטל וועג, מען קען נישט טון וואס מען וויל, אָבער פון די אנדערע זייט ווייס אידן ווען מען רעדט צו קינדער הערן זיי אויס.

א לערערין פון וויליאמסבורג האט מיר געשריבן "איך ווייס נישט וואס צו טון, איך האב א קינד אין מיין כּתה וואס הערט זיך נישט צו און פאלגט נישט", איך האב איר צוריק געשריבן: "זי שטערט אייך?" ענטפערט זי: "ניין, זי שטערט נישט, אָבער איך הייס עפענען א ספר און זי עפנט נישט אויך", האב איך איר געענטפערט: "אויב זי שטערט נישט מאך זיך נישט וואוסענדיג פון דעם".

אויב א קינד שטערט, דארף מען יא זען עס אפצושטעלן. אָבער עס איז א באזונדערע חכמה צו וויסן וואס מיינט שטערן, ווייל מען קען אויך יעדע זאך זאגן אז דאס שטערט די כּתה, מען דארף אסאך רעדן און רעדן און רעדן ביז מען וועט כאפן די זאך ווי אזוי צו זיין א מלמד און א לערערין, דאס קען מען נישט אויסלערנען אין איין מינוט, אָבער איך וועל עס פרובירן ארויס צו ברענגען אין איין ווארט בקיצור: א מלמד און א לערערין דארף זיין באקוועם אין כּתה, באקוועם מיט די קינדער, אויב ער שפירט אז דאס איז זיין 'כּתה, דארף אים שוין נישט אָנגיין יעדע קלייניקייט וואס א קינד טוט.

דער קינד האט נישט קיין טאטע מאמע

מען דארף וויסן, עס זענען דא קינדער וואס קומען פון שטיבער וואס איז נישטא דארט קיין 'שמחה'; שמחה אין א שטוב איז פאר די קינדער 'לופט', דאס איז זייער אקסידזשען, זייער לופט צו אָטעמען, אויב טאטע מאמע זענען פרייליך קענען די קינדער אָטעמען, און אויב טאטע מאמע זענען נישט פרייליך, קען מען קויפן מתנות, מען קען זיי טראגן צו אויספֿלוגן, אָבער די קינדער קומען אין חדר און אין סקול פארקלאפט און פארקלעמט, און דער מלמד און לערערין מיינט שוין אז דאס קינד האט עפעס א חשבון מיט אים.

עס קען זיין אז עס איז געקומען צו דיר אין כּתה א קינד וואס דער קינד קומט פון א שטוב וואס

קליינע דירה, איר רוף עס א שיינע דירה. האט זיך איינער אָנגערופן צום ראש ישיבה, מען קען עס רופן א קאזי (היימליכע) דירה, דער ראש ישיבה האט הנאה געהאט און געזאגט: דאס איז טאקע די ריכטיגע ווארט צו נוצן ווען מען וואוינט אין א קליינע דירה, מען קען זאגן "סאיז קאזי"... אזוי ווי ווען מען פארט אמאל אנוועק מיט די משפחה אויף שבת און מען שטייט אין און א קליינע דירה, שלאפן אלע קינדער אין איין גרויסע צימער... עס שפירט זיך זייער געשמאק. איך ווייס טאקע נישט ווי אזוי די אלע וואס האבן באזונדערע שטיבער פאר יעדן קינד, זיי האבן דעם 'קלום הויז' וואס מען זעט אין די בילדער... וואס טוען זיי מיט קריאת שמע, זיי דארפן ליינען קריאת שמע אין יעדן שטוב באזונדער, מיי דירה האט די מעלה אז איך קען ליינען קריאת שמע מיט אלע קינדער אויף איינמאל.

למעשה, די געלטערע קינדער ליינען שוין מיט צוזאמען מיט מיר, אָבער מיי קליינער קינד וואס איז דריי יאר אלט קוקט מיר אן בשעת איך ליינ מיט אים קריאת שמע, עס טוט אָבער אויף אז זיין מח הערט וואס איך זאג, נאך א יאר צייט הייבט ער שוין אן מיטצוזאגן די ווערטער: "וּשְׁנַתֶּם לְבַנְיָהּ וּדְבַרְתֶּם בָּם", ווייל דאס ווארט "בָּם" האט ער אויפֿגעכאפט... און מיט די צייט זאגט ער שוין מיט גאנץ קריאת שמע. דאס איז א לימוד פאר מלמדים, אפילו עס קוקט אויס ווי א קינד הערט נישט אויס, הערט ער עכט יא אויס.

כאפן דעם מיטל וועג

אונדא דארף זיין דרך ארץ אין כּתה, עס דארף זיין 'יראת שמים' אין כּתה, אָבער אסאך מאל ווען א מלמד דערציילט עפעס און ער זעט ווי א קינד לייגט אראפ זיין קאפ, אָדער פארטיפט זיך מיט זיין מעסערל און שיילט האלץ פון טיש [דער ראש ישיבה שליט"א האט געזאגט: איך וויל מען זאל אויסלערנען די קינדער מען זאל נישט שייילן קיין טישן, מען דארף אכטונג געבן אז די קינדער זאלן היטן אויף די געלט פון הקדוש], אָדער ער שפילט זיך מיט עפעס אנדערש, מיינט ער שוין אז דער קינד הערט מה' נישט אויס, און ער הייבט אן שרייען אויפֿן קינד: "נו! דו הערסט נישט וואס איך רעד צו דיר?!" באַאמת הערט דאס קינד יא אויס אפילו מיט זיין אראפגעלייגטע קאפ און מיט זיין שפילצייג, און אסאך מאל העלפט דאס אים צו ער זאל בעסער קענען אויסהערן דעם מלמד.

יעצט, מיינט נישט אז מען קען לאזן הפקרות אין

• ענינא דיומא - ל"ג בעומר

בריוון פון הינדער פונעם ראש ישיבה שליט"א

אָנוועק די עונשנים. ... (עצתו אמונה פֿרשט בחקותי תשפ"ב)

גיי מיט די קינדער ל"ג בעומר אין פעלד בעצורת ה' תּבֿרף - יום ה' פֿרשט אָמור, י"א אָייר, כ"ו לעמר, שנת תשפ"ב לפֿרט קטן לַכבוד מיינ טייערער ... גרו יאיר ברסלב, ליבערטי קומענדיגע וואך פאר איך מיט'ן אייבערשטנס'ס

שמעון ברי יוחאי האט מגלה געווען די סודות התורה וואס ברענגט משיח, דערפאר גייען די קינדער ארויס אין פעלד שפילן מיט א קשת, מרמז צו זיין אז ל"ג בעומר איז א צייט פון ביאת משיח.

זאלסטו נעמען די קינדער ל"ג בעומר, גיין מיט זיי אין פעלד; מען זאל שישן מיט'ן בויגן און בעטן דעם אייבערשטן משיח זאל שוין קומען.

לייג אריין אין די קינדער יראת שמים, רעד צו זיי פון שכר וענש. אויב מען טוט מצות באקומט מען גן עדן, קינדער דארף מען פארשטיין געבן גן עדן לויט זייער פארשטאנד; און אויב מען טוט אן עבירה איז דא עונשים, און אז מען טוט תשובה נעמט מען

ל"ג בעומר שפילן די קינדער מיט א פייל און בויגן בעצורת ה' תּבֿרף - יום ה' פֿרשט אָמור, י"א אָייר, כ"ו לעמר, שנת תשפ"ב לפֿרט קטן

לַכבוד מיינ טייערער ... גרו יאיר ברסלב, ליבערטי אין ל"ג בעומר איז א מנהג אז די קינדער שפילן זיך ביי א פייל און בויגן, עס ווערט געברענגט א טעם פון צדיקים, עס שטייט אין זוהר (תיקונים, תיקון יח, דף 10): דער הייליגער רבי שמעון ברי יוחאי האט געזאגט פאר זיין זון רבי אלעזר: "לא תצפי לרגלי דמשיחא עד דתחזי קשתא בגונוי נהירין", דער סימן פון ביאת משיח וועט זיין ווען מען וועט זען א קשת בגונוי נהירין; ל"ג בעומר איז א טאג וואס רבי

• ענינא דיומא - ל"ג בעמר

מנהגים ביים מאכן פיאות

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת ויקרא, י' אדר ב', שנת תשפ"ד לפרט קטן

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

עס זענען דא פארשידענע מנהגים וואס מען פירט זיך צו טון ביים אפשערן, ביים מאכן פיאות, דער עיקר דאך מען געדענקען צו דאנקען און לויבן דעם אייבערשטן אז מען איז זוכה צו מאכן פאר די קינדער פיאות, און פרויבירן צו אפהיטן דעם קינד ער זאל נישט זען קיין שלעכטע זאכן בכלל און בפרט אין די טאג וואס מען מאכט אים פיאות.

בנוגע וכו'; עס זענען דא וואס פירן זיך צו זאגן דעם פסוק וואס ישעיהו הנביא האט געזאגט (ישעיה

נ. ד. ה.): "ה' אלקים נתן לי לשון למודים", דער

אייבערשטער האט מיר געגעבן א קלארע שפראך צו קענען לערנען אידישע קינדער, "לדעת לעות

את יצף דבר", צו וויסן די פאסיגע צייט ווען צו לערנען מיט די דורשטיגע מענטשן, זיי ברענגען

צום אייבערשטן, "יעיר בבקר", דער אייבערשטער וועקט מיר אויף יעדן אינדערפרי צו

גיין נבואה זאגן, "זעיר לי און", ער וועקט אויף מיין אויער, "לשמע פלמודים", צו הערן די נבואה. ה' האט

מיר געעפנט די אויער צו הערן זיינע רייד, "וְאֲנֹכִי לֹא מְרִיתִי", און איך האב נישט ווידערגעשפעניגט, "אחור לא נסוגתי", איך האב נישט אפגעקערט פון

צו גיין אין זיין וועג (מגדל עוז לתבוא"ץ).

אויף זענען דא וואס שרייבן די פסוקים אויף א קיכל און מען געבט דאס דעם קינד צו עסן (ספר משפט

צדק).

אלע מנהגים זענען שיין און טייער, דער עיקר איז די שמחה; מען זאל זיין פרייליך און נישט

אויפהערן דאנקען דעם אייבערשטן.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן העלחה אין אלע ענינים.

...

(עצתו אמונה פרשת שמני תשפ"ד)

מנהגים אין טאג וואס דאס קינד באקומט פיאות

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת בשלח, י"א שבט, שנת תשפ"א לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

געב אכטונג אויף דיין זון אינעם טאג ווען ער באקומט פיאות אז ער זאל נישט קוקן אויף גוים, דעם טאג פונעם אפשערן זאל נישט זיין אין שטוב

קיין גוי'טע, און ווען דו טראגסט דיין קינד אין חדר זאלסטו אים איינוויקלען אין א טלית.

בנוגע נישט רופן פרויען צום אפשערן; עס זענען

נישט צו גיין מיט דעם. מיר האבן טאקע געפלאנט עס אנצוטון פאר אים נאר אין טאג פונעם אפשערן, אבער שפעטער אין חדר זאל ער זא גיין מיט א שווארצע קאפל ווי יעדן, מיר ווילן נישט ער זאל זיין אנגעטון מאדערן.

מיר קענען נישט באשליסן וואס צו טון, איך ווייס נישט וועלכע קאלירן זענען זא אויסגעהאלטן און וועלכע נישט, איך פארשטיי אז עס איז זיכער נישט קיין חסידישע זאך, אבער מיר ווילן וויסן אויב עס איז אויסגעהאלטן אנצוטון פאר'ן קינד דעם צוגעפאסטן קאליר קאפל נאר אינעם טאג פונעם אפשערן.

עס איז אפשר נאריש צו פרעגן אזא שאלה, אבער איך האב נישט וועמען צו פרעגן, און איך האף דער ראש ישיבה שליט"א וועט מיר מוחל זיין פאר'ן פרעגן אזעלכע שאלות.

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת קדושים, ג' איר, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מאך נישט קיין עסק פון די זאכן, ווי אזוי דו וועסט מאכן וועט זיין גוט; מאך נישט פון טפל - עיקר און פון עיקר - טפל.

ווען מען שערט אפ א קינד, מען פירט אים אין חדר זאגן די הייליגע א' ב' און מען טוט אים אן א

קאפל מיט ציצית - דאך מען טון צוויי זאכן, איינס נישט אויפהערן דאנקען דעם אייבערשטן אז מען

איז זוכה צו פירן דאס קינד אין חדר, זאג טויזנט מאל: "איך דאנק דיר אייבערשטער אז מיר האלטן

דא".

צווייטנס, דארפן די עלטערן געבן צדקה און בעטן דעם אייבערשטן אז דער קינד זאל אויסוואקסן אן

ערליכער איד. ווייל עס כאפט א פחד און א שרעק, די אלע טייערע נשמות ישראל וואס וואלגערן

זיך בראש כל חוצות, בני ציון היקרים - די אלע האבן געהאט א שיינע חאלאקע, מען האט זיי

געפירט אין חדר מיט א שיינע קאפעלע, מיט שיינע זיסע פעקעלעך; מען דאך אזויפיל בעטן

דעם אייבערשטן: "וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאנוּ וְצִאֲצֵאי צִאֲצֵאנוּ, פִּלְגוּ יוֹדְעֵי שְׁמֹךְ, אֲלֵע זְאֵלְךָ מִיר זֵיין דְּבוּק צום אייבערשטן און צו די תורה".

אזא קאפל אדער אזא קאפל, אזא פעקל אדער אזא פעקל - דאס אלעס איז נישט משנה, דער עיקר זאלסטו טון די צוויי אויבנדערמאנטע זאכן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו האבן העלחה אין אלע ענינים.

...

(עצתו אמונה פרשת אמר תשפ"ב)

הילף קיין ארץ ישראל, איך האף צו זיין ל"ג בעמר אין מירון.

איך וויל דיר בעטן דו זאלסט נעמען די קינדער אין פעלד מיט די פייל און בויגן, עס איז א מנהג ישראל אז קינדער שפילן ל"ג בעמר מיט פייל און בויגן.

עס איז דא כמה טעמים אויף דעם, איך האב געהערט פון מיין טאטע שליט"א א שיינע רמז אויף דעם. די הייליגע חכמים זאגן (ירושלמי שביעית ט, א;

תוספות עבודה זרה טו ע"ב, דבור המתחיל דימוס) ווען רבי שמעון בר יוחאי איז ארויס פון זיין באהעלטעניש האט ער געזען איינער פאנגט פייגלעך, עס קומט א פייגל, עס

ווערט כמעט געפאנגען און פלוצלונג פליט די פייגל אוועק, נאכדעם קומט א פייגל און ער הערט א בת

קול פון הימל: "ספיקולא געכאפט! און די פייגל ווערט געפאנגען, זאגט רבי שמעון בר יוחאי פאר

זיין זון רבי אלעזר: "קוק, אפילו א קליינע פייגעלע קען מען נישט פאנגען נאר נאכדעם וואס מען זאגט

אין הימל מען זאל איר פאנגען"; דעריבער שיסט מען ל"ג בעמר מיט א פייל און בויגן, צו ווייזן וואס

רבי שמעון בר יוחאי לערנט אויב, קיין שום זאך פאסירט נישט פון זיך אליינס, קיין שום זאך איז א

פערצופאל, יעדע זאך איז בהשגחה נפלאה פונעם אייבערשטן.

גיי מיט די קינדער ל"ג בעמר אין פעלד, שפיל מיט זיי, טאנץ מיט זיי, פריי זיך מיט זיי, אויף זינגט

צום אייבערשטן אינאיינעם. לערן זיי אויס וואס רבי שמעון בר יוחאי האט געלערנט אין פעלד מיט די

הייליגע חבריא: "דער אייבערשטער איז דא, דער אייבערשטער האט ליב אידישע קינדער".

...

(עצתו אמונה פרשת בחקותי תשפ"ב)

וועלכע קאליר קאפל איז פאסיג אנצוטון אינעם טאג פונעם אפשערן?

שאלה:

בעזרת ה' יתברך

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א.

איך גיי בקרוב מאכן חאלאקע פאר מיין אינגל מיין ווייב האט זייער געוואלט קויפן פאר אים א קאפל וואס

פאסט צו די אנצוג וואס ער גייט אנטון אינעם טאג פון דעם אפשערן.

איך בין נישט אזוי באקאנט וואס איז יא ריכטיג אנצוטון פאר קינדער און וואס נישט, אין די משפחה

איז איינגעפירט צו גיין נאר מיט שווארצע קאפלעך, אדער געעכסטנס אין טונקל בלוי, אבער זי האט יא

דוקא געוואלט אנטון אזא סארט קאפל וואס איז צוגעפאסט צום אנצוג, עס זאל אויסזען שיין.

למעשה האט זי גערעדט מיט די משפחה און ארומיגע און מען האט איר זייער אפגערעדט אז עס זעט אויס ווי א קאפל פון א בעל תשובה, עס פאסט

• עניינא דיומא - ל"ג בעומר

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן
הצלחה אין אלע ענינים.

...

(עצתו אמונה פרשת לך לך תשפ"א)

א קאפל ברענגט יראת שמים

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת פי תשא, י"ד
אדר א', פורים קטן, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר, טאהש
איך האב ערהאלטן דיין פראגע.

דאס וואס דער רבי זאגט (ספר המדות אות וראה, סימן
ג): "הכפוי של הראש מביא לידי יראה", א קאפל
ברענגט יראת שמים; די מקור אויף דעם איז פון
די מעשה וואס חכמינו זכרונם לברכה דערציילן
(שבת קנ"ו): די מאמע פון רבי נחמן בר יצחק, ווען די
שטערן זענען האבן איר געזאגט דיין זון גייט זיין
א גנב: "לא שבקתיה גלויי רישיה", האט זי אים
נישט געלאזט מיט אן אויפגעדעקטן קאפ, זי האט
אים געזאגט: "כפי רישיך", דעק צו דיין קאפ,
וועסטו האבן "אימתא דשמייא" - יראת שמים.
נאך זאגט דער רבי (ספר המדות אות בנים, סימן ב): "צריך
לשמור את התניוק", מען דארף אפהיטן דעם קינד,
"שלא ילך בגלוי הראש", ער זאל נישט גיין מיט
אן אויפגעדעקטן קאפ.

דערפאר זענען דא וואס זענען מקפיד אנצוטון א
קאפל פאר'ן קינד פונעם געבורט, אבער רוב וועלט
טוט אן ביי די דריי יאר, פון ווען מען שערט אפ
דעם קינד און מען מאכט אים פיאות; דעמאלט,
ווען מען נעמט אים אין חדר זאגן די א"ב טוט מען
אים אן די קאפל מיט ציצית.

עס איז באוויסט אז דער הייליגער רבי ווען ער
איז געבוירן האט אים זיין מאמע, די צדיקת פיגא
- גלייך אנגעטון א קאפל.

מען דארף אסאך בעטן דעם אייבערשטן אויף
גוטע קינדער. גוטע קינדער איז נישט אזוי ווי
פעלעך וואס מען נעמט אראפ פון בוים, גוטע
קינדער באקומט מען דורך אסאך תפלות.

...

(עצתו אמונה פרשת ויקהל תשפ"ב)

מען פירט זיך אז מען וויקלט איין אין א טלית
אויפ'ן וועג צום חדר און אויפ'ן וועג אהיים פון
חדר, אים היטן זיינע אויגן.

אויך ברענגט מען נישט אין שטוב א גוי'טע
אינעם טאג וואס מען מאכט אים פיאות, מען היט
דעם קינד ער זאל נישט זען נישט אידן.

העקר פארגעס נישט וואס איך האב דיר שוין
געשריבן, מאך נישט פון טפל - עיקר, דאס איז
אלעס שיינע מנהגים, אבער דער עיקר זאלסטו און
דיין ווייב דאנקען דעם אייבערשטן, טאג און נאכט
זאלן דייןע ליפן זאגן: "יישר כח אייבערשטער
פאר אונזער לעבן און פאר'ן זוכה זיין צו מאכן
פיאות פאר אונזער קינד", און בעטן אויף ווייטער.

א גוט שבת.

...

(עצתו אמונה פרשת אמר תשפ"ב)

**מאכט נישט קיין גרויסע טראסק פונעם
אפשערן**

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נח, ג' מר-חשון,
שנת תשפ"א לפרט קטן
איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

מאכט נישט קיין גרויסע טראסק פונעם אפשערן,
גייט נישט נאך די נייע מנהגים וואס עשירים האבן
אריין געברענגט; רופט נישט קיינעם, נאר די
זיידע'ס און עלטער זיידע'ס פונעם קינד, זיי זאלן
קומען פענטשן דעם קינד; אויף די באבע'ס און
עלטער באבע'ס, אבער די משפחה ארום און ארום
פעלט נישט אויס צו רופן, אז איר וועט אזוי טון
וועלן אלע אייך נאך טון.

נעמט אייער קינד אין חדר, דער מלמד זאל מיט
אים זאגן די הייליגע א-ב; געבט אכטונג זיינע אויגן
זאלן זיין פארמאכט, מען פירט זיך איבערצודעקן
דאס קינד מיט א טלית ער זאל זיין הייליג און ריין,
ער זאל נישט קוקן אויף קיין דברים טמאים. דער
מלמד וועט מיט אים זאגן די א-ב און פסוקים און
קבלת עול מלכות שמים.

דער עיקר זאלט איר דאנקען און לויבן דעם
אייבערשטן אויף די חסדים אז מען איז זוכה צו
מאכן פיאות פאר די קינדער און בעטן ווייטער
פאר זיי און זייערע דורות.

דא וואס זענען מקפיד אז עס זאלן נישט זיין קיין
פרייען ביים אפשערן, אויף איז דא וואס זענען נאך
מער מקפיד אז די מאמע פונעם קינד אין געוויסע
זמנים זאל נישט זיין ביים אפשערן; ביי אונז געבט
מען אכטונג אז דער קינד זאל נישט קוקן אויף
גוים.

בנוגע זיין אפשערן דאס קינד ביי אן ערליכער
איד; וואס דארפטו מאכן מחלקת? גיי מיט דיין
קינד צו ... רבי, אזוי וועט נישט זיין קיין מחלקת
אויף דיר, דייןע עלטערן און דיין ווייב'ס עלטערן
וועלן זיין פרייליך; דארפט נישט קומען אין
ישיבה.

בנוגע זיין אויף קברי צדיקים אין די חדשים
וואס מען ווארט זוכו; פרויען גייען נישט אויף
קיין בית החיים, אבער אז מען וויל פארן צו קברי
צדיקים איז נישט קיין שום פראבלעם, יעדע צייט
קען מען גיין.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן
הצלחה אין אלע ענינים.

...

(עצתו אמונה פרשת בשלח תשפ"א)

**וואס זענען די מנהגים ביים חדר-פירן אין טאג
פון חאלאקע?**

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א.

מיין זון ווערט יעצט דריי יאר, מיר גייען אים
אפשערן און פירן אין חדר ווי דער מנהג איז. איך
האב געוואלט פרגען עטליכע שאלות איבער דעם.

דער מנהג אז מען וויקלט איין דאס קינד אין א
טלית, איז נאר אויפ'ן וועג צום חדר, אדער אויף אויפ'ן
וועג אהיים?

במשך דעם גאנצן טאג טאר מען אים נישט
ארויסלאזן פון הויז, או ער זאל נישט זען וואס מען
דארף נישט אין דעם הייליגן טאג?

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת פרשת קדושים, ה'
אייר, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

צו באקומען וועכנטליך דעם גליון, ביטע שרייבט צו: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב